

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2018

Subject Name: Theories of Economics Development

Subject Code: 5AH02TED1

Branch: M.A. (Economics)

Semester: 2

Date: 02/05/2018

Time: 10:30 To 01:30

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator and any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) There are TWO sections in this paper and all questions are compulsory.
- (4) Write the answers of both sections in one answer sheet only.

પ્રશ્ન. ૧

Section -1

(07)

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નનો ૧ ગુણ

- 1 ભારતના કયા અર્થશાસ્ત્રીને અર્થશાસ્ત્રનું નોબેલ પારિતોષિક એનાયત થયેલ છે ?
- 2 કાર્લમાર્ક્સના વિખ્યાત પુસ્તકનું નામ જણાવો.
- 3 જન સંખ્યાની દ્રષ્ટિએ દુનિયામાં પ્રથમ સ્થાને કયો દેશ આવેલો છે ?
- 4 HDI નું પૂરું નામ જણાવો ?
- 5 માનવ વિકાસ આંકની દ્રષ્ટિએ વિશ્વમાં ભારતનું સ્થાન કયા ક્રમે છે ?
- 6 આર્થિકવિકાસના સંદર્ભમાં ભારત વિકસીત દેશ ગણાય કે વિકાસશીલ દેશ ?
- 7 આર્થિકવિકાસના સંદર્ભમાં દુનિયામાં પ્રથમ ક્રમે કયો દેશ આવે છે ?

પ્રશ્ન. ૨

વિકસીત અને વિકાસશીલ દેશ નો ખ્યાલ સમજાવી દેશના આર્થિકવિકાસમાં સરકારની ભૂમિકા જણાવો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન. ૨

ટૂંકનોંધ લખો. ૧. ગરીબીનું વિષયક (૨) માથાદીઠ આવકની ગણતરીની પદ્ધતિઓ.

(14)

પ્રશ્ન. ૩

સમતોલ આર્થિકવિકાસ વિરુદ્ધ અસમતોલ આર્થિકવિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન. ૩

અત્ર્ય કુમાર સેને રજૂ કરેલ આર્થિકવિકાસના ખ્યાલની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(14)

Section -2

પ્રશ્ન. ૪

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નનો ૧ ગુણ

(07)

- 1 " જી.ડી.પી.માં થતાં વધારાનો દર એ જ દેશનો વૃદ્ધિ દર છે" આ વિધાન ખરું છે કે ખોટું ?
- 2 જો રાષ્ટ્રીય આવકની તુલનામાં વસ્તીમાં ઓછા દરે વૃદ્ધિ થાય તો માથાદીઠ આવકમાં વધારો થશે ? કે ઘટાડો ?
- 3 ભારતમાં નાણાંકીય નીતિના અમલી કરણનું કાર્ય કરતી સર્વોચ્ચ નાણાંકીય સંસ્થા કઈ છે ?
- 4 ધીમા દરે થતો ભાવ વધારો આર્થિકવિકાસ માટે મદદ રૂપ થાય છે. - શું આ વિધાન સાચું છે ?
- 5 કેન્દ્ર સરકારની આવકના મુખ્ય બે સાધનોના નામ જણાવો.
- 6 કેન્દ્ર સરકાર ધ્વારા કરવામાં આવતાં ખર્ચના મુખ્ય બે પ્રકારો જણાવો.
- 7 વર્તમાનમાં ભારતના કેન્દ્રીય નાણાં મંત્રી કોણ છે ?

પ્રશ્ન. ૫

ગરીબીના નિર્દેશકો તથા માપદંડોની ચર્ચા કરો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન. ૫

કાર્લ માર્ક્સના આર્થિકવિકાસના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક મુલ્યાંકન કરો.

(14)

પ્રશ્ન. ૬

આર્થિકવિકાસના સંદર્ભમાં રાજકોષીય તથા નાણાંકીય નીતિની ભૂમિકા સમજાવો.

(14)

પ્રશ્ન. ૬

અથવા

આર્થિકવિકાસમાં કુદરતી સંશાધનો તથા માનવ શ્રમ કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? તે જણાવી ભારતમાં રહેલી વધુ વસ્તી આર્થિકવિકાસમાં ઉપયોગી છે કે અવરોધ રૂપ તેની ચર્ચા કરો.

(14)

